

HOLSTEBRO
KOMMUNE

KIRKESTRÆDE 11 . 7500 HOLSTEBRO

www.holstebro.dk

BRANDMOSEGÅRD/POUL ERIK JEPPESEN
Vivsøvej 4
7800 Skive

Dato: 04-02-2020
Sagsnummer: 09.17.19-P19-19-19
Henv. til: Helene Kiærskou
Direkte tlf.: 961177 94
Afdeling tlf.: 96117557

Tillæg nr. 1 til § 16a miljøgodkendelse

af svinebruget

Brandmosegård

Vivsøvej 4

Beliggende på matr. nr. 5b Sebstrup, Sevel

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 520 AF 1.
MAJ 2019 OM HUSDYRBRUG OG AN-
VENDELSE AF GØDNING M.V.

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ FRA MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN	5
MEDDELELSE OM TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
BASISOPLYSNINGER	8
INDRETNING OG DRIFT.....	8
ANLÆG OG BYGNINGER	8
BAT - BEDSTE ANVENDELIGE TEKNOLOGI	9
BEGRUNDELSE FOR DE FASTSATTE VILKÅR	10
BASISOPLYSNINGER	10
INDRETNING OG DRIFT.....	10
ANLÆG OG BYGNINGER	10
BAT	11
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	15
AMMONIAK	15
LUGT	17
ØVRIGE GENER	18
FØLGEVIRKNINGER	19
KLIMA OG RESSOURCER	19
IE-HUSDYRBRUGET	20
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	21
KLAGEVEJLEDNING	21
OFFENTLIGGØRELSE.....	21
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	23

Stamblad for virksomheden

Meddelelsesdato	04-02-2020
Husdyrbrugets adresse	Vivsøvej 4
Ejendomsnummer	661-0186007
Matrikel	5b Sebstrup, Sevel
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	BRANDMOSEGÅRD/POUL ERIK JEPPESEN
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	20081244 / 1004122088 / 81586
Husdyrbrugets ejer	Poul-Erik Jeppesen
Husdyrbrugets telefonnumre	97544222
Husdyrbrugets e-mail	poj@post12.tele.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	215422 / 215655 (BAT ansøgt drift) og 216692 (BAT i eksisterende anlæg)
Husdyrbrugets konsulent	Tina Madsen, Agri Nord, email: tim@agrinord.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro, naturogmiljo@holstebro.dk, Tlf. 96117563.
Sagsnummer	09.17.19-P19-19-19

Sagstype	Tillæg nr. 1 til § 16a miljøgodkendelse.
Lovhjemmel	Husdyrbruget får en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH ₃ -N pr år og er derfor omfattet af § 16a i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ¹
IED-brug	Husdyrbruget får mere end 750 stipladser til søer og er derfor omfattet af § 16a stk. 2 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ²

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Vær opmærksom på

Udnyttelse	Afgørelsen om miljøgodkendelse skal udnyttes inden for 6 år fra tilladelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøgodkendelse omfattet af retsbeskyttelse.
Hvis godkendelsen ikke udnyttes	Hvis godkendelsen ikke udnyttes gælder produktionstilladelsen fastsat i afgørelse om §16a miljøgodkendelse af 11-06-2019.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
IED-brug	IED brug skal være opmærksom på særlige regler: <ul style="list-style-type: none"> - Den ansvarlige for husdyrbruget skal straks underrette kommunen ved manglende overholdelse af godkendelsens vilkår og skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre overholdelse. Underretningspligt ved manglende vilkårsoverholdelse. - Krav om miljøledelse skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter §16a stk 2. Kravet for andre IE-husdyrbrug skal være opfyldt den 21. februar 2021. - Krav om fasefodring hos slagtesvin. - Særlige krav ved ophør af IE-husdyrbruget. - IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. marts fremsende følgende informationer til Holstebro Kommune: Logbøger for eventuel miljøteknologi; Dokumentation for miljøledelsessystem; Logbog for gennemførte kontroller samt Dokumentation for overholdelse af fodringskrav
Andre love og tilladelser	Der skal ansøges om håndtering af tagvand hos Holstebro Kommune fra de nye staldbygning i forbindelse med byggeansøgningen. Denne miljøgodkendelse omfatter ikke andre tilladelser. Hvis dit projekt omfatter nybyggeri, ombygning eller lignende skal der forinden søges om byggetilladelse igennem www.byggomiljoe.dk . Er dit Byggeri ikke omfattet af krav om byggetilladelse, skal du stadig orientere kommunen om det ønskede byggeri. Det kan du gøre på www.holstebro.dk under (Landbrugets selvbetjening). Det kan fx være ved opførelse af møddingsplads, vaskeplads, kornsiloer mv. Er du i tvivl om brandkrav i forbindelse med et byggeri, så ret henvendelse til kommunen, inden du bygger.
Samtidig i afgørelser	Der er ikke søgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af miljøbeskyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse.

Sagsresumé

Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter mindre ændringer i projektet der er beskrevet og vurderet i den eksisterende miljøgodkendelse. Ændringerne indbefatter flere stiarealer i klimastalden og færre stiarealer i slagtesvinstalden end tidligere godkendt, det samlede produktionsareal mindskes med 3 m². Der ændres i gulvprofilen i 4 slagtesvinesektioner, yderligere en gyllebeholder overdækkes imens der reduceres i effekten af gyllekølingen på anlægget på husdyrbruget på Vivsøvej 4. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 19-11-2019.

Læsevejledning

Tillægget indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, relevante kortbilag og miljøkonsekvensrapporten. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omboende og miljøet i bred forstand, herunder blandt andet natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af ansøgers rådgiver, og fremgår af bilag 10. Ikke teknisk resumé fra miljøkonsekvensrapporten er indsat herunder, således at læseren kan få et indblik i projektet og dets konsekvenser for omboende, forbipasserende og natur og miljø. En mere teknisk udførlig gennemgang af projektet fås ved at læse miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurderinger, herunder de fastsatte vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved ændringen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 215422 og 215655 (BAT ansøgt drift) og 216692 (BAT i eksisterende anlæg) (med nyeste værdier for ammoniakemission) baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende bemærkninger til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Tillægget tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Tillægget med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningskema samt yderligere supplerende materiale.

Forhold der ikke ændres ved det ansøgte ift. eksisterende miljøgodkendelse, er ikke behandlet i nærværende tillæg og skal fortsat læses i eksisterende godkendelse af 11-06-2019.

Offentliggørelse

Udkast til tillæg har været i 2 ugers høring i perioden fra den 20-01-2020 til den 03-02-2020.

Ikke-teknisk resumé fra Miljøkonsekvensrapporten

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Vivsøvej 4, 7800 Skive. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt et svinehold med søer, smågrise og slagtegrise med en miljøgodkendelse fra 11. juni 2019. Godkendelsen er således givet i henhold til gældende lovgivning, hvor tilladelsen defineres ud fra produktionsarealer og ikke antal enheder i anlægget.

Dette projekt omhandler en mindre ændring til det allerede godkendte projekt. Projektet søges, da indretningen i anlægget vil kræve flere stiarealer i klimastalden og færre stiarealer i slagtegrisestalden end tidligere godkendt. Stiarealet i dette tillæg er samlet 3 m² mindre end det allerede godkendte. Der søges til 5.926 m² stiareal, hvor den eksisterende godkendelse er givet til 5.929 m².

I forbindelse med justeringen af stiarealerne søges der også om ændring af gulvprofilen i 4 slagtegrisesektioner. Det giver en mindre forøgelse af lugtgeneafstanden, men ikke noget som vil påvirke omkringboende.

Tillægget omhandler også ændring i valgt teknologi. Der søges om at lave en teltoverdækning på den sidste gylletank ved ejendommen også. I den forbindelse vil driften af gyllekølingen reduceres. Når et husdyrbrug har mere end 750 pladser til søer, er det et IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Med godkendelsen opnår ansøger automatisk en frist på 6 år for gennemførelse af det totale projekt.

Potentielle gener

Pga. afstanden til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes.

Støj og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at kunne genere naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs og der er minimum 600 m fra støjende anlæg til nærmeste nabo.

Lugt

Beregninger viser, at der vil ske en mindre forøgelse af lugten. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. Der er ikke lavet projektilpasning for at overholde lugtbidraget.

Landskab

Det ansøgte projekt ændrer ikke ved ejendommens bygningsmasse, og dermed ændres ejendommen udtryk i forhold til omgivelserne ligeledes ikke.

Påvirkning af natur

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Der er foretaget projektilpasninger ud over BAT-niveau for at overholde krav til ammoniakdeposition på kategori 3 natur.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav til den mængde af ammoniak der årligt må udledes. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. Det er beregnet at husdyrbruget overholder lovgivningens krav til ammoniakudledningen. BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. gulvprofil og gyllekøling.

Idet anlægget er et IE-brug er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til minimering af andre miljøbelastninger. Denne ansøgning omfatter en mindre justering af det allerede godkendte projekt. BAT i forhold til råvarer, energi, vand, management, m.v. er derfor allerede beskrevet og godkendt i forbindelse med den oprindelige godkendelse og derfor ikke beskrevet igen i denne tillægsansøgning.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i materialet redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder habitatdirektivets bilag IV-arter såvel i som uden for Natura 2000 områder.

De forventede virkninger som følge af reststoffer, affaldsproduktion og påvirkning af naturressourcer (vand, jordarealer, jordbund, biodiversitet) er vurdereret ikke at have væsentlige miljømæssige konsekvenser.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Nulløsningen er at opføre staldanlægget i henhold til eksisterende godkendelse. Dette tillæg søges da det optimerer projektet ved et mindre byggeri med samme staldanlæg. Der er således mindre spildplads i anlægget. Derudover vil dette projekt reducere CO₂ udledningen ved driften mere end det allerede godkendte projekt.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke vil være negative konsekvenser i det omgivende miljø ved accept af denne godkendelse i forhold til 0-Alternativet. Dels vil bygningsmassen ikke ændres væsentligt og dermed påvirke landskabet. Dels bidrager projektet ikke til øget produktion i området, men en samlet produktion. Der vil således ikke være samme transport mellem flere lokaliteter med dyr mv. Derudover vurderes der ikke at være væsentlige gener fra anlægget i forhold til det nærliggende miljø.

Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

I de nye staldafsnit etableres gyllekøling, som skal erstatte eksisterende varmekilde (halmfyr) på ejendommen. Gyllekøling anvendes, da det giver mulighed for at optimere CO₂ udskillelsen ved opvarmning.

Etablering af luftrenser i de nye stalde vil ikke give et bedre CO₂ regnskab, da det koster mere energi at ventilere via luftrenser end almindelig loftsventilation. Derudover vil der stadig være behov for en varmekilde.

Luftrensning i staldafsnit 7 og 8 er valgt, da det er den eneste mulige løsning ved krav over 70 % reduktion. Luftrensning kan være kemisk eller biologisk. I dette anlæg er valgt biologisk luftrensning.

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Der vil blive gennemført en rengøring af anlægget samt tømning af gyllekanalerne, således at der ikke forekommer forurening herfra. Oplag af foder, hjælpestoffer mv. vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

Gylletanken tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen. Den vil være i drift i henhold til generel lovgivning indtil den eventuelt tages ud af drift. I den forbindelse vil den tømmes helt.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE brug

Anlægget på Vivsøvej 4 er godkendt efter husdyrbruglovens § 16a stk. 2. Ændringen søges efter husdyrbruglovens § 16a stk. 4, da der ikke sker ændringer i stiaarealet som overskrider en grænse for IE-brug.

Meddelelse om tillæg til miljøgodkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 5.926 m², på husdyrbruget matr. nr. 5b Sebstrup, Sevel, beliggende Vivsøvej 4.

Holstebro Kommune har gennemgået ansøgningen og anser oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten for opfyldt, idet den indeholder en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:

- 1)
  - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
  - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Holstebro Kommune vurderer, at:

- Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af husdyrgodkendelse.dk
- Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i dette tillæg overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Helene Kiærskou
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Vilkår 6, 8, 9, 10, 11, 25 og 26 i eksisterende miljøgodkendelse af 11-06-2019 bortfalder ved ibrugtagning af tillægget.

Samlet udnyttelse af godkendelse

2. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune. Gylletank i det åbne land er fortsat reguleret i godkendelsen af 2019.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

3. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema 1:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
1. Klima	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	548
2. Farestald 1	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	194
3. Farestald 2	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	677
4. Forsøgsstald	Slagtesvin og smågrise	50-75 % fast gulv	712
5. Drægtighed buffer	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	592
6. slagtegrise og sygestier	Alle svin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	162
7. Polte	Polte/slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	277
8. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	556
9. polte ud for foderlade	Polte/slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	103
9a. Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	328
10a. Klimastald 2020	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	244
10b. Klimastald 2020	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	253
11a. Slagtesvinestald 2020	Slagtesvin	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	377
11b. Slagtesvinestald 2020	Slagtesvin	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	366
12. 2018 Slagtesvinestald	Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	537
Samlet			5.926

Dyreholdet skal efter type etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt (Skema 1).

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

4. Husdyrbrugets gyllebeholdere på 3.000 m³ og 1.970 m³ skal være overdækket med fast teltoverdækning.

5. Åbningen af teltverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn efter seneste handling.
6. I tilfælde af skader på teltverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen.
7. Eventuelle skader og reparationer på teltverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltverdækningen står åben længere end angivet i vilkår 5, skal dette noteres i logbogen med angivelse af årsag til dette.

BAT - Bedste Anvendelige Teknologi

---

8. Staldene skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Staldsystem	Miljøteknologi / kommentar
Stald 7	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Luftrensere
Stald 8	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Luftrensere
Stald 10	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 11	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; fulddrænet gulv	Gyllekøling
Stald 12	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling

9. Gyllekanalerne i staldafsnit 10, 11 og 12 - i alt 1.598 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
  - a) Varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på mindst 37,05 W/m². Den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 518.644 kWh. Se beregninger til gyllekølingen i miljøkonsekvensrapporten.
  - b) Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
  - c) Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.
  - d) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
  - e) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Holstebro Kommunes forlangende.
  - f) Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekølingsanlægget indsendes til Holstebro Kommune før anlægget tages i brug.
  - g) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktions sikring af trykovervågningsystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
  - h) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
  - i) Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. Disse oplysninger skal fremsendes til Holstebro Kommune hvert år senest den 31. marts med mindre der har været gennemført et miljøtilsyn inden for det seneste kalenderår.

Begrundelse for de fastsatte vilkår

Nedenfor har Holstebro Kommune i nogle tilfælde suppleret enkelte afsnit med yderligere vurderinger blandt andet i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Begrundelser for vilkår vil også fremgå af nedenstående. Hvor vilkårene er stillet som fastholdelsesvilkår, eller hvor vilkårene er selvforklarende, vil vilkårene ikke være yderligere begrundede.

Basisoplysninger

Dokumentation, ansøger og ejerforhold

Dette tillæg skal læses sammen med den eksisterende miljøgodkendelse dateret den 11-06-2019. Vilkår der fremgår af den eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende, dog ophæves en vilkår 6, 8, 9, 10, 11, 25 og 26, da de erstattes af vilkår i dette tillæg.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget bliver etableret og drevet, som det er beskrevet i ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i dette tillæg samt i godkendelse dateret den 11-06-2019 er overholdt.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

Tillægget er meddelt på baggrund af en række beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk samt på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne foretaget i miljøkonsekvensrapporten. For at sikre, at husdyrbruget ikke har en væsentlig miljømæssig effekt på omgivelserne, er der stillet vilkår om, at husdyrbruget drives som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, der er angivet i ansøgningen.

Holstebro Kommune har ikke taget stilling til om der kan ske en delvis udnyttelse af projektet. Derfor er denne miljøgodkendelse en samlet godkendelse, hvor miljøteknologi skal implementeres og nye stalde skal bygges for, at sikre overholdelse af beskyttelsesniveauerne.

Vilkår 6 skal sikre, at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, dyretyper og teknologier, der er angivet som ansøgt, og som beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er foretaget på baggrund af.

Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

I forbindelse med tillægget er der ændret en smule i stiarealer, idet der vil være flere stiarealer i klimastalden og færre stiarealer i slagtesvinestalden end tidligere godkendt. Stiarealet i dette tillæg er samlet set 3 m² mindre end det allerede godkendte. Der søges til 5.926 m² stiareal, hvor den eksisterende godkendelse er givet til 5.929 m². I forbindelse med justeringen af stiarealerne søges der også om ændring af gulvprofilen i 4 slagtegrisesektioner. Det giver en mindre forøgelse af lugtgenæfstanden, men ikke noget som vil påvirke omkringboende yderligere. Tillægget omhandler også ændring i valgt teknologi. Der søges om at lave en teltoverdækning på den sidste gylletank ved ejendommen også. I den forbindelse vil effekten af gyllekølingen blive reduceret.

De nye anlæg/bygninger skal have byggetilladelse, når byggeriet skal påbegyndes. Anmeldelse af byggeri skal ske digitalt via Byg og Miljø (www.bygogmiljo.dk)

Opbevaring af husdyrgødning

Fast overdækning af gyllebeholder

Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning fra husdyrbruget. Med dette tillæg vil begge de eksisterende gyllebeholdere blive med fast overdækning. Dette for at leve op til kravene om maksimal merdeposition på den nærliggende mose. Der stilles derfor vilkår til overdækning af gyllebeholderne på hhv. 3.000 m³ og 1.970 m³.

For at sikre den mindskede ammoniakfordampning, stilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres logbog over skader.

BAT

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden, i forbindelse med godkendelsen, foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for hus-

dyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrunde fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr kg. sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

BAT i de enkelte produktionsarealer

I dette tillæg justeres stiarealer og gulvprofiler i mindre dele af produktionsarealet i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse. I den forbindelse justeres også en smule i de valgte staldteknologier, idet effekten af gyllekølingen reduceres mod en teltoverdækning på den sidste gylletank ved ejendommen.

Som det er beskrevet i miljøkonsekvensberegningen er BAT for ammoniak i eksisterende godkendelse udregnet til 7.516 kg N. BAT-beregningen kan ses i ansøgningsskemaet for tidligere godkendelse eller i scenarieberegning i skema 216692.

I dette tillæg ændres ved staldafsnit 10 a og b; 11 a og b samt 12, da der sker en lille justering af kvadratmeter produktionsareal samt ændring i staldgulv. Derudover søges der ikke om "alle svin" i staldafsnit 12, men om smågrise og slagtegrise. Det betyder, at det allerede udregnet BAT-niveau for staldafsnit 1 til 9 a er uændret i forhold til eksisterende miljøgodkendelse fra juni 2019. Tilsvarende er BAT-niveauet for de tre gylletanke uændret.

BAT-niveauet i staldafsnit 10 a og b; 11 a og b samt 12 er ændret fra 2.163 til 2.363 kg N. Denne ændring skyldes primært at dyretypen i staldafsnit 12 ændres fra "alle svin" til "smågrise og slagtesvin" hvilket påvirker emission pr. produktionsareal fra 1,27 til 1,62 kg N svarende til 188 kg N i ændret BAT-niveau på 537 kvadratmeter.

I staldafsnit 10 a og b samt 11 a og b skyldes ændringen en justering i produktionsarealet. Ændringen af gulvprofil i stald 11 a og b ændrer ikke på BAT-niveauet, men øger kravet til reduktion ved teknik, når der vælges drænet gulv og spalter. Skema 1 viser ændringerne.

Skema 1. Produktionsareal, dyretype, staldsystem og miljøteknologi.

Forudsætning for BAT-beregning	Projekt	Dyretype	Produktionsareal m ²	Gulvprofil	BAT-forudsætning	BAT-niveau Pr staldafsnit og (pr arealenhed)
Stald 10 a og b	Tillæg	Smågrise	497	Delvis spaltegulv	Nyt staldafsnit	289 (0,58)
	Godkendelse 2019	Smågrise	480	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	278 (0,58)
Stald 11 a og b	Tillæg	slagtegrise	743	Drænet gulv og spalter	Nyt staldafsnit	1204 (1,62)
	Godkendelse 2019	Smågrise og slagtegris	669	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	1084 (1,62)
Stald 12	Tillæg	Smågrise og slagtegris	537	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	870 (1,62)
	Godkendelse 2019	Alle svin	631	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	801 (1,27)

Produktionsarealets størrelse, staldsystem, dyretype og miljøteknologi fremgår af Skema 2. Valg af miljøteknologi er kun delvist baseret på krav til BAT, da ejendommens ammoniakemission er begrænset af en nærliggende mose. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

Skema 2. Produktionsareal, dyretype, staldsystem og miljøteknologi.

Staldanlæg	Dyretype og Staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Miljøteknologi
1.	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	548	Ingen
2.	Søer, diegivende, Kassestier, delvis spaltegulv	194	Ingen
3.	Søer, diegivende, Kassestier, delvis spaltegulv	677	Ingen
4.	Slagtesvin og smågrise, 50-75 % fast gulv	712	Ingen
5.	Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv	592	Ingen
6.	Alle svin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	162	Ingen
7.	Polte/slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	277	Biologisk luftrensning med effekt på 77%
8.	Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv	556	Biologisk luftrensning med effekt på 82%
9.	Polte/slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	103	Ingen
9a.	Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	328	Ingen
10a.	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	244	Gyllekøling med effekt på 26%
10b.	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	253	Gyllekøling med effekt på 26%
11a.	Slagtesvin og smågrise, Fuldrænnet gulv (kummer under hele arealet)	377	Gyllekøling med effekt på 26%
11b.	Slagtesvin og smågrise, Fuldrænnet gulv (kummer under hele arealet)	366	Gyllekøling med effekt på 26%
12.	Slagtesvin og smågrise, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	537	Gyllekøling med effekt på 26%
Samlet		5.926	

Der stilles vilkår om, at staldene skal etableres og drives med de indretninger, staldsystemer og miljøteknologier, der er ansøgt om, for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) samt sikre at husdyrbruget lever op til kravene om maksimal merdeposition på den nærliggende mose.

Der stilles vilkår om, at gyllekanalerne i staldafsnit 10, 11 og 12 - i alt 1.598 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Gyllekølingsanlægget skal blandt andet anvendes for at husdyrbruget opnår en reduktion af ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

For at sikre at anlægget opnår den ammoniakreducerende effekt, som forudsat i beregningen, stilles der en vilkår til korrekt etablering, kalibrering, drift, eftersyn og vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget, bl.a. minimum køleeffekt og minimum antal driftstimer.

- Varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på mindst 37,05 W/m². Den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 518.644 kWh. Se beregninger til gyllekølingen i miljøkonsekvensrapporten.
- Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.

- d) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- e) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Holstebro Kommunes forlangende.
- f) Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekølings-anlægget indsendes til Holstebro Kommune før anlægget tages i brug.
- g) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
- h) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
- i) Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. Disse oplysninger skal fremsendes til Holstebro Kommune hvert år senest den 31. marts med mindre der har været gennemført et miljøtilsyn inden for det seneste kalenderår.

Samlet vurdering

BAT-niveauet for ammoniak er opnået ved:

- 1) delvis fast gulv i de nye staldeafsnit 10 og 12 samt drænet gulv i staldeafsnit 11 og uændret gulvtype i de eksisterende staldeafsnit
- 2) Gyllekøling i staldeafsnit 11a; 11b og 12 med en effekt på 23,3%

Yderligere tiltag til reduktion af ammoniak skyldes krav i forhold til merdeposition til kategori 3 natur.

Disse tiltag er:

- 1) teltoverdækningen på de eksisterende tanke ved ejendommen hhv. 3.000 m³ og 1.970 m³.
- 2) Yderligere gyllekøling i staldeafsnit 10a; 10b; 11a; 11b og 12 med effekt på 26%.
- 3) Biologisk luftrensning i staldeafsnit 7 med en effekt på 77 % og staldeafsnit 8 med effekt på 82%.

Vilkår vedrørende biologisk luftrensning i godkendelsen af 11-06-2019 er fortsat gældende.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser.

BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier, fremgår Husdyrgodkendelse.dk og er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Den ansøgte totale udledning er 6.493 kg N og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 7.715 kg N. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Husdyrbrugets beliggenhed

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger ca. 2 km nordvest for den samlede bebyggelse i Mogenstrup og ca. 3,8 km fra byzonen i Sevel. Da der med dette tillæg ikke ændres i ejendommens bygningsmasse er beskrivelse og vurdering af husdyrbrugets beliggenhed i den eksisterende miljøgodkendelse fortsat gældende.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten foretages der ingen ændringer i bygningsmassen i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse. I den eksisterende miljøgodkendelse skal den ene af to gyllebeholdere beliggende lige nord for staldanlægget overdækkes med fast teltoverdækning. Med dette tillæg bliver også den anden af husdyrbrugets gyllebeholdere beliggende nord for staldanlægget overdækket.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet og vurderet, at teltoverdækningen på den anden gyllebeholder ikke vil have indflydelse på landskabskarakteren, og at teltoverdækningens højde og omfang er lille i forhold til det eksisterende anlæg. Derudover vil de mange læhegn og træbevoksninger i området skjule og bryde bygningsmassen op, således at disse ikke vil påvirke landskabskarakteren negativt.

Skovbyggelinje

Gyllebeholderen der overdækkes ligger inden for skovbyggelinjen, men er undtaget for dispensation, da det ansøgte vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri. Holstebro Kommune vurderer, at det ansøgte ikke vil få en negativ indvirkning på skovbrynet.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at overdækningen af yderligere en gyllebeholder ikke er en væsentlig ændring i forhold til eksisterende anlæg. Holstebro Kommune vurderer således, at der ikke er brug for yderligere afskærmning. Vilkår om vedligeholdelse af den eksisterende beplantning omkring den nye gyllebeholder i det åbne land er fortsat gældende.

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier.

Ammoniak

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning (emission) fra husdyrbruget (stalde og lagre) forventes at blive på 6.493 kg N/år, hvilket er en meremission på 1.459 kg N/år i forhold til 8-års drift og 146 kg N/år i forhold til nudrift.

Den samlede ammoniakfordampning fra gødningsanlæg og lagre er beregnet til 539 kg N/år, hvilket er en meremission på 79 kg N/år i forhold til 8-års drift. I forhold til nudrift er der en reduktion i fordampning fra gødningsanlæg og lagre på 94 kg N/år.

Jf. ansøgningskema 215422 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Samlet ammoniakdeposition siden 2012

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra anlægget i 2012 til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet 14 beregninger i omkringliggende naturområder. Beregningerne tager udgangspunkt i det produktionsareal som var lovligt og udnyttet for 8 år siden.

Kumulation

Som det er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten skal der ikke regnes med kumulation fra andre husdyrbrug og totalbelastningen af ammoniak i kategori 1-natur må derfor være på 0,7 kg N/år. Den maksimale totaldeposition i kategori 1-natur er 0,4 kg N/år, og afskæringskriteriet er derfor overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindsteafstanden hertil er ca. 550 meter i nordvestlig retning.

De nærmeste dele af heden, Grimmebakker, er kortlagt som tør hede (naturtype 4030) i moderat naturtilstand. Tålegrænsen for atmosfærisk kvælstof er her 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 15 kg N/ha/år kan den være overskredet.

Beregninger i det nærmeste punkt i forhold til ejendommen viser en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,4 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Holstebro Kommune venter ingen væsentlig negativ effekt af ejendommens drift på habitatområdet. Reglerne for kategori 1 natur er overholdt, idet der ikke er kumulation fra andre husdyrbrug.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Ca. 700 meter sydvest for ejendommen er registreret et omkring 32 ha stort hedeområde nær Vivsø, som dermed er det nærmest liggende naturareal, der er omfattet af reglerne for kategori 2 natur. Området blev i 2015 gennemgået af kommunens konsulenter, som registrerede en række sammenhængende og delvis tilgroede hedearealer i moderat til god naturtilstand.

Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,2 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt. Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste §3-naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er et ca. 15.000 m² stort moseareal, der ligger omkring 75 meter nord for bygningerne.

Holstebro Kommunes konsulenter har i sommeren 2017 gennemgået mosen, som er en tidligere, kunstigt gravet sø under betydelig tilgroning. Konsulenterne vurderede mosens naturtilstand som god og fandt en række positivarter for mose på lokaliteten. I mosen, som indeholder en del blank vand, blev i 2012 fundet Bilag IV arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander samt butsnudet frø og lille vandsalamander.

Kommunen har i forbindelse med den aktuelle sag besigtiget mosen. Mosens areal er her blevet indskrænket noget, idet volde fra opgravningen af søen klart ikke var omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er herefter foretaget kvælstofdepositionsregninger i de to punkter i mosen, som ligger nærmest ejendommen og som rummer en kvælstoffølsom flora.

Beregninger i de to punkter viser en øget kvælstofdeposition på 0,9 og 1,0 kg N/ha/år ved udvidelsen i forhold til nudrift og 8-års driften. Forskellen i ammoniakfordampning fra nudrift til ansøgt drift er minimal. Den totale kvælstofdeposition er 3,7 og 4,4 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt i nærliggende §3-områder.

Nær ejendommen er registreret en del områder med potentielt ammoniakfølsom skov. Der er dog alle steder tale om beplantninger af yngre dato, mest nåletræsdominerede, og der er derfor ikke tale om kategori 3 natur.

Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over de fastsatte afskæringskriterier.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak mer-emissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Følgende arter og artsgrupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

- Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Birkemus: Arten er ikke registreret i området.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
- Markfirben: Arten forekommer muligvis på Grimmebakker, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Som nævnt er stor vandsalamander og spidssnudet frø registreret i mosen nord for ejendommen. Det kan ikke udelukkes, at kvæstof fra ejendommen accelererer tilgroningen af mosen, men der vil være tale om en langsom proces som næppe har betydning for arterne.
- Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Karup Å, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.
- Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

Det vurderes, at projektet kun vil kunne påvirke Bilag IV arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndtering af husdyrgødningen. Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

Lugt

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over arten er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt fra stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved lovens minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme. Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes.

Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøgodkendelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUe, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUe, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUe.

Kumulation af lugt

Som det er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten ligger der ikke andre husdyrbrug nærmere end:

- 300 meter fra eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller i et område i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 300 meter fra beboelsesbygninger i samlet bebyggelse
- 100 meter fra beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugsligt, der ikke ejes af driftsherren.

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Lugtberegning

I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning (skemanummer 215422) af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentlige formål og til byzone.

Som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten er lugtgeneafstanden fra anlægget den afstand som skal holdes til boliger. Denne er differentieret i forhold til boliger placeret i landzonen, i samlet bebyggelse og i byzonen. Med dette tillæg er lugtgeneafstanden fra anlægget ændret fra 399 meter til 434 meter i forhold til nabobeboelser; 794 meter til 848 meter til samlet bebyggelse og fra 1.130 meter til 1.148 meter til byzone.

Den øget lugtgeneafstand skyldes overvejende, at dele af anlægget ændres fra delvis fast gulv til drænet gulv med spalter.

Nærmeste nabo ligger 695 m syd for anlægget (Vivsøvej 1). Kravet på mere end 434 meter er dermed overholdt.

Nærmeste samlet bebyggelse er Tingvej 14 i Mogenstrup, hvortil der er 2,5 km. Kravet på mere end 848 meter er dermed overholdt.

Byzonen til Sevel ligger i 3,9 km afstand fra anlægget. Kravet på mere end 1.148 meter er dermed overholdt.

Lugt fra gyllebeholdere

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til f.eks. gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Rengøring af staldanlæg

Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, er der i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

Øvrige gener

Transport

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for husdyrbrugets transporter og en beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Støj

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for husdyrbrugets støjpåvirkninger og en beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Støv

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for husdyrbrugets støvpåvirkninger og en beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Lys

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for husdyrbrugets lyspåvirkninger og en beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Restvand og spildevand

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for husdyrbrugets håndtering af rest- og spildevand og en beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Fluegener

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for fluegener og -bekæmpelse. En beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Følgenvirkninger

Affald

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for husdyrbrugets produktion og håndtering af affald. En beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Ændringerne i dette tillæg vil ikke have nogen betydning for mulige driftsforstyrrelser eller uheld på husdyrbruget. En beskrivelse og vurdering af forholdet findes i den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår meddelt i eksisterende miljøgodkendelse er fortsat gældende.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger minimum 120 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Klima og ressourcer

Renere teknologi er et bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Husdyrbrugets forbrug af vand og energi, herunder tiltag for at minimere forbruget af ressourcer, og vurdering heraf, fremgår af den eksisterende miljøgodkendelse og tilhørende miljøkonsekvensrapport. Holstebro Kommune har i den eksisterende miljøgodkendelse fastsat vilkår for at sikre fortsat fokus på ressourcebesparelser og bevidsthed herom. Disse vilkår er fortsat gældende og omhandler bl.a. nedenstående.

Vilkår til miljø- og ressourcestyring er stillet på baggrund af et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Vilkårene vedr. miljø- og ressourcestyring er stillet for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med tilsyn skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen.

IE-husdyrbruget

BAT energi

Som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten er der ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt i den eksisterende miljøgodkendelse. Energiforbruget til gyllekøling vil blive mindre, da krav til tvangskøling (drift uden der er et varmebehov) reduceres. Denne reduktion er sket i kraft af at der også opsættes en teltoverdækning på den anden gylletank ved ejendommen. Denne teltoverdækning vil reducere transport med husdyrgødning og dermed også olieforbruget ved udbringning af husdyrgødning.

BAT Vand

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt og eksisterende miljøgodkendelse.

BAT management

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt og eksisterende miljøgodkendelse.

Ved ophør

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt og eksisterende miljøgodkendelse.

0-alternativet

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt og eksisterende miljøgodkendelse.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 03-03-2020.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune, teknik.miljoe@holstebro.dk.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Poul-Erik Jeppesen, Vivsøvej 4 (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Tina Madsen, Agri Nord, email: tim@agrinord.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 1.184 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (lugtkonsekvenszone).
- Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Gunnar H. Pedersen (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden 20-01-2020 til 03-02-2020 har udkast til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

- Tina Madsen, Agri Nord, email: tim@agrinord.dk (**ansøgers** rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 1.184 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (lugtkonsekvenszone).
- Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Gunnar H. Pedersen (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)

- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I 2 ugers nabohøringen høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

Miljøkonsekvensrapport

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 215422 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Baggrund for vilkår', hvor begrundelserne for godkendelsens vilkår også vil fremgå.

Projektbeskrivelse efter § 16a stk. 4

For: Vivsøvej 4, 7800 Skive
V. Brandmosegård Svineavl

Bilag til ansøgning om § 16a stk. 4 miljøgodkendelse udarbejdet af:

Tina Madsen

Faglig leder Miljø- mink og svin | Cand. Agro.

Tlf. 9635 1194

tim@agrinord.dk

Agri Nord, Aalborg
Hobrovej 437
9200 Aalborg SV

Agri Nord, Aars
Markedsvej 6
9600 Aars

Agri Nord, Hobro
Horsøvej 11
9500 Hobro

PARTNER I
DLBR

Datablad

Ansøger	Brandmosegård Svineavl Vivsøvej 4, 7800 Skive Kontaktperson: Poul-Erik Jeppesen
Ejer	Brandmosegård Svineavl v/Poul-Erik Jeppesen
Husdyrbrugets adresse	Vivsøvej 4, 7800 Skive
CVR-nummer	20081244
Kommune	Holstebro Kommune
Ejendomsnummer	6610186007
Husdyrbrugets matrikel-nr.	5b Sebstrup, Sevel
Ansøgningskema i husdyrgodkendelse.dk	Skema nr.: 215422, samt scenarieberegning 215655 (BAT i tillæg), og 216692 (BAT i nudrift = eksisterende godkendelse).
Konsulent	Tina Madsen, Agri Nord Hobrovej 437 9200 Aalborg SV tlf.: 96351194 mail: tim@agrinord.dk
Ansøgning indsendt	15. januar 2020 ver 2

Ansøgningen er indsendt som tillægsansøgning til allerede godkendt projekt. Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som ændringen til det godkendte projekt vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Indholdsfortegnelse

DATABLAD	2
1. IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
1.1. IKKE-TEKNISK RESUMÉ AF ALTERNATIVER TIL TEKNOLOGI OG FORANSTALTNINGER OG PÅTÆNKTE FORANSTALTNINGER VED IE-BRUGETS OPHØR	7
1.2. BIAKTIVITETER	8
1.3. IE BRUG.....	8
2. INDRETNING OG DRIFT AF ANLÆG 8	
2.1.1. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi.....	8
Input/output pr kvadratmeter stiareal	11
Smågrise	11
Slagtegrise	11
Antal stier	11
3,33.....	11
1,54.....	11
Produceret enheder	11
19,45.....	11
5,71.....	11
Tilvækst kg.....	11
466,8.....	11
451,1.....	11
Foderforbrug	11
901 FE / 834 kg	11
1281 FE / 1231 kg	11
- Tilskudsfoeder / korn*	11
275 kg / 559 kg.....	11
271 kg / 960 kg.....	11
Energi kW	11
233.....	11
80.....	11
Vandforbrug m3	11
3.....	11
3,2.....	11
Gødning m3	11
2,6.....	11
3.....	11
Transport dyr, antal.....	11
0,067.....	11
0,04.....	11
2.1.2. Teknologi	12
2.1.3. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	13
3. BYGNINGSMÆSSIGE ÆNDRINGER OG ANLÆGSARBEJDE	14
4. PRODUKTIONSMÆSSIG SAMMENHÆNG MED ANDRE HUSDYRBRUG	14
5. HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTES BELIGGENHED	14
5.1. LANDSKABS- OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	14
5.2. GENERELLE AFSTANDSKRAV (§§ 6 OG 8)	14
6. AMMONIAKEMISSION	14
6.1.1. Ammoniakdeposition til naturområder	15
7. LUGTEMISSION	19
8. ØVRIGE EMISSIONER OG GENEPÅVIRKNINGER	21
	27

8.1. STØJ	21
8.2. STØV	21
8.3. LYS	21
8.4. SKADEDYR	21
8.5. TRANSPORTER	21
8.6. RYSTELSER	21
9. EGENKONTROL	21
10. RESTSTOFFER, AFFALD OG NATURRESSOURCER	22
10.1. DØDE DYR	22
10.2. AFFALD	22
10.3. OLIE- OG KEMIKALIEFORBRUG	22
10.4. ENERGIFORBRUG	22
10.5. VANDFORBRUG OG PÅVIRKNING AF VANDRESSOURCEN	22
11. BAT-AMMONIAKEMISSION	22
12. GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER	25
13. RISICI FOR STØRRE ULYKKER ELLER KATASTROFER	25
14. PÅVIRKNING AF JORDAREALER OG JORDBUND	25
15. ANDET OM BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED	25
16. ALTERNATIVE LØSNINGER	25
17. MANAGEMENT	25
18. OPHØR AF IE-HUSDYRBRUGET	25

1. 1. Ikke teknisk resumé

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Vivsøvej 4. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt et svinehold med søer, smågrise og slagtegrise med en miljøgodkendelse fra 11. juni 2019. Godkendelsen er således givet i henhold til gældende lovgivning, hvor tilladelsen defineres ud fra produktionsarealer og ikke antal enheder i anlægget.

Dette projekt omhandler en mindre ændring til det allerede godkendte projekt. Projektet søges, da indretningen i anlægget vil kræve flere stiarealer i klimastalden og færre stiarealer i slagtegrisestalden end tidligere godkendt. Stiarealet i dette tillæg er samles 3 m² mindre end det allerede godkendte. Der søges til 5.926 m² stiareal, hvor den eksisterende godkendelse er givet til 5.929 m².

I forbindelse med justeringen af stiarealerne søges der også om ændring af gulvprofilen i 4 slagtegrisesektioner. Det giver en mindre forøgelse af lugtgenafstanden, men ikke noget som vil påvirke omkringboende.

Tillægget omhandler også ændring i valgt teknologi. Der søges om at lave en teltoverdækning på den sidste gylletank ved ejendommen også. I den forbindelse vil driften af gyllekølingen reduceres.

Når et husdyrbrug har mere end 750 pladser til søer, er det et IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Med godkendelsen opnår ansøger automatisk en frist på 6 år for gennemførelse af det totale projekt.

Potentielle gener

Pga. afstanden til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenafstandene overholdes.

Støj og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at kunne genere naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs og der er minimum 600 m fra støjende anlæg til nærmeste nabo.

Lugt

Beregninger viser, at der vil ske en mindre forøgelse af lugten. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. Der er ikke lavet projektilpasning for at overholde lugtbidraget.

Landskab

Det ansøgte projekt ændrer ikke ved ejendommens bygningsmasse, og dermed ændres ejendommen udtryk i forhold til omgivelserne ligeledes ikke.

Påvirkning af natur

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Der er foretaget projektilpasninger ud over BAT-niveau for at overhold krav til ammoniakdeposition på kategori 3 natur.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav til den mængde af ammoniak der årligt må udledes. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l.

Det er beregnet at husdyrbruget overholder lovgivningens krav til ammoniakudledningen. BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. gulvprofil; gyllekøling; to teltoverdækninger samt en lille andel luftrensning.

Idet anlægget er et IE-brug er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til minimering af andre miljøbelastninger. Denne ansøgning omfatter en mindre justering af det allerede godkendte projekt. BAT i forhold til råvarer, energi, vand, management, m.v. er derfor allerede beskrevet og godkendt i forbindelse med den oprindelige godkendelse og derfor ikke beskrevet igen i denne tillægsansøgning.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i materialet redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder habitatdirektivets bilag IV-arter såvel i som uden for Natura 2000 områder.

De forventede virkninger som følge af reststoffer, affaldsproduktion og påvirkning af naturressourcer (vand, jordarealer, jordbund, biodiversitet) er vurdereret ikke at have væsentlige miljømæssige konsekvenser.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Nulløsningen er at opføre staldanlægget i henhold til eksisterende godkendelse. Dette tillæg søges da det optimerer projektet ved et mindre byggeri med samme staldanlæg. Der er således mindre spildplads i anlægget. Derudover vil dette projekt reducere CO₂ udledningen ved driften mere end det allerede godkendte projekt.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke vil være negative konsekvenser i det omgivende miljø ved accept af denne godkendelse i forhold til 0-Alternativet. Dels vil bygningsmassen ikke ændres væsentligt og dermed påvirke landskabet. Dels bidrager projektet ikke til øget produktion i området, men en samlet produktion. Der vil således ikke være samme transport mellem flere lokaliteter med dyr mv. Derudover vurderes der ikke at være væsentlige gener fra anlægget i forhold til det nærliggende miljø.

1.1. Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

I de nye staldafsnit etableres gyllekøling, som skal erstatte eksisterende varmekilde (halmfyr) på ejendommen. Gyllekøling anvendes, da det giver mulighed for at optimere CO₂ udskillelsen ved opvarmning.

Etablering af luftrensere i de nye stalde vil ikke give et bedre CO₂ regnskab, da det koster mere energi at ventilere via luftrensere end almindelig loftsventilation. Derudover vil der stadig være behov for en varmekilde.

Luftrensning i staldafsnit 7 og 8 er valgt, da det er den eneste mulige løsning ved krav over 70 % reduktion. Luftrensning kan være kemisk eller biologisk. I dette anlæg er valgt biologisk luftrensning.

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Der vil blive gennemført en rengøring af anlægget samt tømning af gyllekanalerne, således at der ikke forekommer forurening herfra. Oplag af foder, hjælpestoffer mv. vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

Gylletanken tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen. Den vil være i drift i henhold til generel lovgivning indtil den eventuelt tages ud af drift. I den forbindelse vil den tømmes helt.

1.2. Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.3. IE brug

Anlægget på Vivsøvej 4 er godkendt efter husdyrbruglovens § 16a stk. 4. Ændringen søges efter husdyrbruglovens § 16a stk. 4, da der ikke sker ændringer i stiarealet som overskrider en grænse for IE-brug.

2. Indretning og drift af anlæg

Denne ansøgning er et tillæg til eksisterende godkendelse efter stipladsmodellen fra 2019, herefter kaldt "Godkendelse 2019". Dette projekt medfører ændringer til det eksisterende godkendte projekt i "Godkendelse 2019", hvilket betyder at allerede stillede vilkår videreføres med mindre der i dette tillæg er indsat et vilkår til erstatning heraf.

Situationsplanen over staldanlæg m.v. fremgår af nedenstående figur. Oplysningerne om produktionsarealet fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen af stalde m.v. referer til nedenstående figur.

Der bygges en stald på 2.331 m² plus udleveringsrampe syd for stalden (staldmål 90*25,9 meter) samt udleveringsrampe. Der er vedlagt tegning over det planlagte staldanlæg. I det godkendte projekt fra 11 juni 2019 var stalden med udlevering 2.854 m². Selve stalden var en smule bredere og knap så lang (33,1*86,5 meter). Visuelt vil denne mindre justering ikke påvirke, da staldens placering og ydre rammer ikke ændres væsentligt.

Der ændres ikke i gylleopbevaringsanlæg. Der søges dog om at påsætte teltoverdækning på nummer to gylletank ved ejendommen foruden den teltoverdækning som allerede er godkendt.

Situationsplan (som indtegnet i husdyrgodkendelse.dk)

2.1.1. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Der søges om en ændring af anvendt teknologi samt mindre justeringer i stiareal indenfor de enkelte sektioner som er under opførelse i det godkendte projekt af 11. juni 2019 på Vivsøvej 4.

Staldafsnit 1 til 9a er uændret i forhold til nugældende godkendelse. Dvs. der ændres ikke i stiindretning, gulvprofil, dyretype eller anvendte miljøteknologier samt effekten heraf, jf. nedenstående tabel. Der er uændret drift i forhold til gældende godkendelse af biologiske luftrensere i staldafsnit 7 og 8.

Staldafsnit 10 til 12 blev søgt som nye staldanlæg og godkendt med miljøgodkendelsen af 11. juni 2019. I alle de staldanlæg blev der krav om gyllekøling. Effekten af gyllekøling er øget i dette projekt.

Der søges om en mindre justering i antal kvadratmeter indenfor de enkelte sektioner. Stald 11a og b er godkendt med delvis spaltegulv med 25 til 50 % fast gulv. Der søges nu med fuld-drænet gulv. Derudover søges om reduceret drift af gyllekølingsanlægget i staldafsnit 10; 11 og 12. Gyllekøling er indsat til reduktion af ammoniakemissionen fra staldanlægget.

I miljøgodkendelse er der godkendt opførelse af ny gylletank ved fra anlægget uden teltoverdækning. Der søges ingen ændringer til denne tank. Ved anlægget er placeret to gylletanke, hvoraf den største skal overdækkes i forbindelse med godkendte projekt. I denne ansøgning

vil der ligeledes blive krav til overdækning af den anden gylletank, således at begge tanke ved ejendommen har krav om teltoverdækning.

Beregningerne er lavet i forhold til 8 års drift, nudrift og ansøgt produktion.

8-års drift er uændret i forhold til eksisterende godkendelse givet den 11. juni 2019.

Nudriften er det tilladte produktionsareal fra afgørelsen om miljøgodkendelse af 11. juni 2019; "Godkendelse 2019".

Herunder ses beregning af ammoniak i de tre driftstyper ved godkendelse af "Godkendelsen 2019". Klippet er taget fra skema 204219, som er skemaet hvorpå godkendelsen er givet.

Ansøgning (204219) | Stalde og produktioner ?

Tegn og navngiv staldafsnit på kortet. Klik herefter på Listevisning for at oprette produktionsarealer med staldsystem og dyretype samt evt. miljøteknologi. Resultater af ammoniakberegning under fanen "Resultater".

Kort	Listevisning	Resultater	Kort i fi
------	--------------	------------	-----------

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5713,8	630,7	6344,5
Nudrift	4573,8	457,3	5031,1
8 års-drift	4573,8	457,3	5031,1

Tilsvarende er ammoniakfordampningen i alle tre drifter i skemaet til dette tillæg; Skema 215422. Nudrift her svarer til ansøgt drift i skema 204219.

Ansøgning (215422) | Stalde og produktioner ?

Tegn og navngiv staldafsnit på kortet. Klik herefter på Listevisning for at oprette produktionsarealer med staldsystem og dyretype samt evt. miljøteknologi. Resultater af ammoniakberegning under fanen "Resultater".

Kort	Listevisning	Resultater	Kort i fi
------	--------------	------------	-----------

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5953,7	538,9	6492,6
Nudrift	5713,8	632,6	6346,3
8 års-drift	4573,8	459,5	5033,4

Der er vedlagt byggetegning over de staldafsnit (10; 11 og 12), som skal opføres i henhold til denne ansøgning. Derudover er der herunder data på stimål uden krybbe og inventar opgjort pr stitype som fremgår af byggetegningen. Sektion 1 til 3 er staldafsnit 10 a. Sektion 4 til 6 er staldafsnit 10 b. Sektion 7 til 8 er staldafsnit 11 a. Sektion 9 til 10 er staldafsnit 11 b. Sektion 11 til 14 er staldafsnit 12.

sektion	rækker	stier	Sti			Krybbe			Antal stier	krybbe areal	Sum sti i sektion	Sum pr sektion	
			dybde	bredde	Stiareal	længde	bredde						
1	2	2	4,99	2,19	10,93	0,65	0,20	4,00	0,52	43,71	43,19	78,71	
1	4	4	1,79	1,24	2,22			16,00	0,00	35,51	35,51		
2	2	4	4,99	2,09	10,43	0,65	0,20	8,00	1,04	83,43	82,39		
3	2	4	4,99	2,09	10,43	0,65	0,20	8,00	1,04	83,43	82,39		
4	2	4	4,99	2,19	10,93	0,65	0,20	8,00	1,04	87,42	86,38		
5	2	2	4,99	2,09	10,43	0,65	0,20	4,00	0,52	41,72	41,20	84,39	
5	2	2	4,99	2,19	10,93	0,65	0,20	4,00	0,52	43,71	43,19		
6	2	4	4,99	2,09	10,43	0,65	0,20	8,00	1,04	83,43	82,39		
7	2	10	3,69	2,59	9,56	0,65	0,20	20,00	2,60	191,14	188,54		
8	2	10	3,69	2,59	9,56	0,65	0,20	20,00	2,60	191,14	188,54		
9	2	10	3,69	2,59	9,56	0,65	0,20	20,00	2,60	191,14	188,54		
10	2	8	3,69	2,9	10,70	3,00	0,26	16,00	12,24	171,22	158,98	177,75	
	2	1	3,69	2,8	10,33	3,70	0,26	2,00	1,89	20,66	18,78		
11	2	8	3,69	2,75	10,15	3,00	0,26	16,00	12,24	162,36	150,12		
12	2	10	5,59	2,22	12,41	5,59	0,26	20,00	28,51	248,20	219,69		
13	1	10	2,79	2,22	6,19	2,79	0,26	10,00	7,11	61,94	54,82		
14	1	10	4,99	2,5	12,48	5,00	0,26	10,00	12,75	124,75	112,00		

Ved opgørelse af kvadratmeter stiareal, som danner grundlag for resultaterne af beregningerne, skal kun medtages de kvadratmeter som tæller til opfyldelse af velfærdsareal i stierne. Krybbeareal tæller normalt ikke med til opfyldelse af gulvareal. Udlevering hvor der maksimalt er dyr i op til 4 timer tæller ligeledes ikke med.

Staldafsnit	Drift	Dyretype	Stiareal	Gulvtype	Teknologi	
Stald 1	Ansøgt drift	Smågrise	548	Delvis spaltegulv	-	
	Nudrift	Smågrise	548	Delvis spaltegulv	-	
	8 års drift	Smågrise	548	Delvis spaltegulv	-	
Stald 2	Ansøgt drift	Faresøer	194	Delvis spaltegulv	-	
	Nudrift	Faresøer	194	Delvis spaltegulv	-	
	8 års drift	Faresøer	194	Delvis spaltegulv	Foderkorrektion	
Stald 3	Ansøgt drift	Faresøer	677	Delvis spaltegulv	-	
	Nudrift	Faresøer	677	Delvis spaltegulv	-	
	8 års drift	Faresøer	677	Delvis spaltegulv	Foderkorrektion	
Stald 4	Ansøgt drift	Smågrise og slagtesvin*	712	50-75 % fast gulv	-	
	Nudrift	Smågrise og slagtesvin*	712	50-75 % fast gulv	-	
	8 års drift	Slagtesvin	712	50-75 % fast gulv	Foderkorrektion	
Stald 5	Ansøgt drift	Dræg. søer Løsgående Polte	534	Delvis spalte 25-49 % fast gulv	-	
	Nudrift	Dræg. søer Løsgående Polte	58	534	Delvis spalte 25-49 % fast gulv	-
	8 års drift	Dræg. søer Løsgående Polte	58	534	Delvis spalte 25-49 % fast gulv	Foderkorrektion
Stald 6	Ansøgt drift	Alle typer grise*	162	25-49 % fast gulv	-	
	Nudrift	Alle typer grise*	162	25-49 % fast gulv	-	

	8 års drift	Slagtesvin	162	25-49 % fast gulv	Foderkorrektion
Stald 7	Ansøgt drift	Polte	277	50-75 % fast gulv	Luftrensning 77 % effektiv på NH ₃
	Nudrift	Polte	277	50-75 % fast gulv	Luftrensning 77 % effektiv på NH ₃
	8 års drift	Polte	277	50-75 % fast gulv	Foderkorrektion
Stald 8	Ansøgt drift	Dræg. søer løsgående	556	Delvis spaltegulv	Luftrensning 82 % effektiv på NH ₃
	Nudrift	Dræg. søer løsgående	556	Delvis spaltegulv	Luftrensning 82 % effektiv på NH ₃
	8 års drift	Dræg. søer løsgående	556	Delvis spaltegulv	Foderkorrektion
Stald 9	Ansøgt drift	Polte (sl.svin)	103	25-50 % fast gulv	-
	Nudrift	Polte (sl.svin)	103	25-50 % fast gulv	-
	8 års drift	Polte (sl.svin)	103	25-50 % fast gulv	Foderkorrektion
Stald 9a	Ansøgt drift	Dræg. søer bokse	328	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Dræg. søer bokse	328	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Dræg. søer bokse	328	Delvis spaltegulv	Foderkorrektion
Stald 10 a og b	Ansøgt drift	Smågrise	497	Delvis spaltegulv	Gyllekøling 26 %
	Nudrift	Smågrise	480	25-50 % fast gulv	Gyllekøling 27,5 %
	8 års drift	-	-	-	-
Stald 11 a og b	Ansøgt drift	Slagtegrise	743	Drænet gulv og spalter	Gyllekøling 26 %
	Nudrift	Smågrise og slagtegris*	669	25-50 % fast gulv	Gyllekøling 27,5 %
	8 års drift	-	-	-	-
Stald 12	Ansøgt drift	Smågrise og slagtegris*	537	25-50 % fast gulv	Gyllekøling 26 %
	Nudrift	Alle svin	631	25-50 % fast gulv	Gyllekøling 27,5 %
	8 års drift	-	-	-	-

Oversigt over staldafsnit

Som det ses af ovenstående tabel, bliver der i staldafsnit 10 a og b 17 kvadratmeter stiareal (klimastald) mere end hidtil godkendt. Tilsvarende bliver der i staldafsnit 11 a og b 74 kvadratmeter stiareal til slagte-/smågrisestald mere end hidtil godkendt. Staldafsnit 12 har 94 kvadratmeter mindre stiareal end hidtil godkendt.

Projektet bliver således totalt 3 kvadratmeter mindre end hidtil godkendt.

Det faktum at stiareal til klimagrise stiger med 17 kvadratmeter mod at stiareal til slagtegrise falder med 20 kvadratmeter, vil ikke påvirke forbrug eller transporter negativt. Energiforbruget til klimastier er som den eneste faktor større end til slagtegrise stier, da klimastier skal opvarmes. Justeringen vil således ikke give væsentlige ændringer i antal transporter, forbrug eller gødningsproduktion.

Input/output pr kvadratmeter stiareal	Smågrise	Slagtegrise
Antal stier	3,33	1,54
Produceret enheder	19,45	5,71
Tilvækst kg	466,8	451,1

Foderforbrug	901 FE / 834 kg	1281 FE / 1231 kg
- Tilskudsfoder / korn*	275 kg / 559 kg	271 kg / 960 kg
Energi kW	233	80
Vandforbrug m3	3	3,2
Gødning m3	2,6	3
Transport dyr, antal	0,067	0,04

Opgørelse over forbrug pr. kvadratmeter stiareal til hhv. smågrise og slagtegrise

Der er i beregningerne valgt at fastholde uændret mulighed for FLEX-grupper i staldafsnit 4; 11 og 12 med smågrise og slagtegrise og i staldafsnit 6 er det alle grise, da det er sygestier.

2.2 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	Alle svin; 25-49 % fast gulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Søer, golve og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv
Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	

Oversigt over flexgrupper (fra husdyrgodkendelse.dk)

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#235854) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Luftrensere fra Skov (Biologisk)	8760	77	
(#235857) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Luftrensere fra Skov (Biologisk)	8760	82	
(#235866) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	26	
(#235870) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling	8760	26	
(#235871) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling	8760	26	
(#235874) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Gyllekøling	8760	26	
(#235873) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Gyllekøling	8760	26	
Nudrift				
(#235855) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Biologiske luftrensning (SKOV)	8760	77	
(#235859) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Biologisk luftrensning (SKOV)	8760	82	
(#255158) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	27,5	
(#255159) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling	8760	27,5	
(#255160) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling	8760	27,5	
(#255157) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	27,5	
(#255156) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	27,5	
8 års drift - Ingen data				

Oversigt over produktioner med miljøteknologi (tabel fra husdyrgodkendelse.dk)

2.1.2. Teknologi

Der er indsat krav til gyllekøling i staldafsnit 10; 11 og 12 med en effekt på 26 % mod de nuværende 27,5 %.

Vilkår til gyllekøling skal derfor justeres til det nye krav.

For at opnå en effekt på 26 % skal gyllekølingen have en køleeffekt på 518.644 kWh. Hvilket skal indgå som et ændret vilkår.

Beregninger af gyllekøling:			
X =	W/m2 gyllekumme	37,05	26,00 % køle effekt for 8760 timer
X er lig med køleeffekten i W/m2			
Indtast i de gule felter diverse tal der svarer til ejendommens faktiske mål/tal for kummerareal m.v.			
Kummeareal i m2:		1598	
Varmepumpens køleydelse:		0 kW	
Varmer der udvindes fra gyllen:		59205,9 Watt =	59,206 kW
Køle effekt årligt i kWh:			518644 kWh
Varmepumpens driftstidsbehov:			##### timer/år (faktiske driftstimer)

Gyllekøling

26. Gyllekanalerne i staldafsnit 10, 11 og 12 - i alt 1.598 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

- Varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på mindst 518.644 kWh.
- Varmepumpen skal være forsynet med en kilowatttæller til dokumentation af den årlige driftstid.
- Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Holstebro Kommunes forlangende.
- Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekølingsanlægget indsendes til Holstebro Kommune før anlægget tages i brug.

Vilkår til luftrensning er uændret ved dette tillæg til gældende godkendelse.

2.1.3. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Gødningsmængden ved slagtegrise på drænet gulv er på 0,56 ton mod 0,55 tons ved delvis fast gulv.

http://anis.au.dk/fileadmin/DJF/Anis/dokumenter_anis/normtal/Normtal_2019.pdf

Gødningsmængden i staldafsnit 11 og 12 i godkendt projekt er $(1.300 \text{ m}^2/0,65) * 3,71 * 0,55 = 4.081 \text{ m}^3$

Gødningsmængden i staldafsnit 11 og 12 ansøgt projekt er $(537 \text{ m}^2/0,65)*3,71*0,55 + (743 \text{ m}^2/0,65)*3,71*0,56 = 4.061 \text{ m}^3$.

Gødningsmængden i staldafsnit 10 i godkendt projekt er $(480 \text{ m}^2/0,3)*5,95*0,134 = 1.276 \text{ m}^3$.

Gødningsmængden i staldafsnit 10 ansøgt projekt er $(497 \text{ m}^2/0,3)*5,95*0,134 = 1.321 \text{ m}^3$.

Dvs. at ved ændring af staldgulv i staldafsnit 11 og ændring i antal stiarealer indenfor de enkelte sektioner øger samlet set gødningsmængden med 25 m^3 , hvilket svarer til en transport.

Da den sidste gylletank ved ejendommen overdækkes med telt vil antal transporter dog falde med projektet, da gødningsmængden ved en teltoverdækning falder med 10 %. I forhold til kapaciteten i den ene tank svarer det til 260 m^3 mindre husdyrgødning og dermed ca. 10 transporter mindre.

Gylletank	Drift	Fladeareal	Volume m ³	Teknologi
Tank 1	Ansøgt drift	678	3.010	Telt ved staldbyggeri
	Nudrift	678	3.010	Telt ved staldbyggeri
	8 års drift	678	3.010	-
Tank 2	Ansøgt drift	465	1.970	Telt ved staldbyggeri
	Nudrift	465	1.970	-
	8 års drift	465	1.970	-
Tank 3	Ansøgt drift	773	3.000	-
	Nudrift	773	3.000	-
	8 års drift	-	-	-

Vurdering

Ændring vil samlet set bidrage til mindre gødningsmængde grundet teltoverdækning.

3. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Ingen ændring i forhold til det godkendte projekt.

Bygningens ydre rammer samt sektionering er vedlagt som bilag.

4. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ingen ændring i forhold til det godkendte projekt.

5. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

5.1. Landskabs- og planmæssige forhold

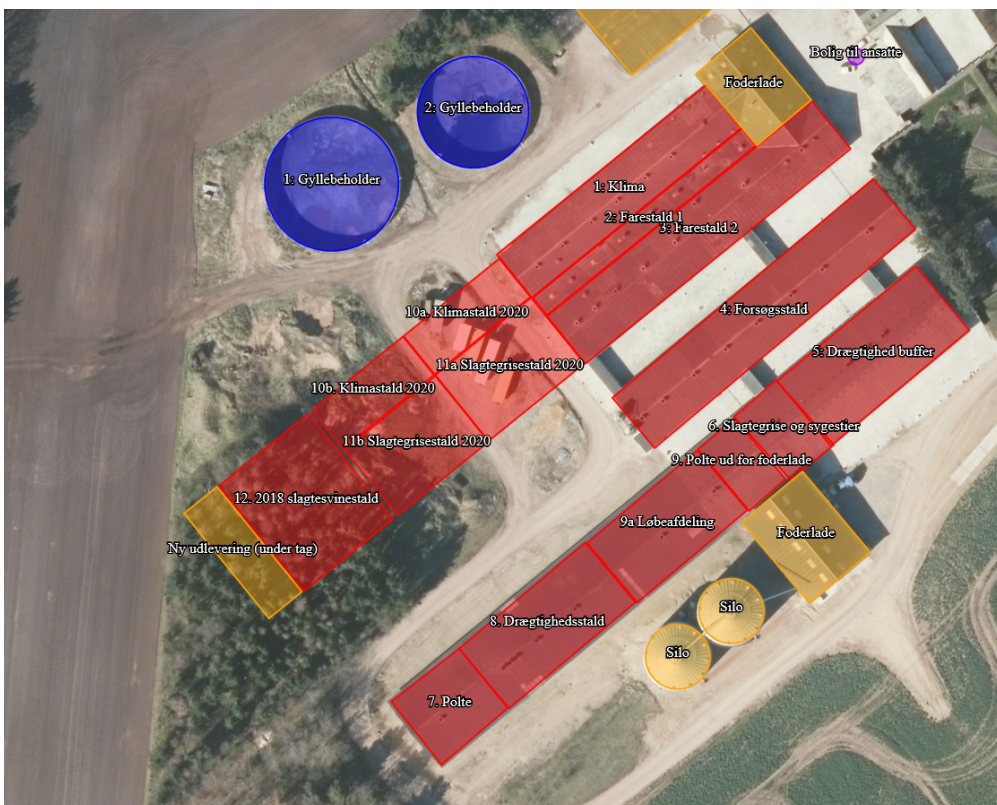
Landskab og landskabsvurdering

I forhold til det godkendte projekt sker der ingen markante ændringer i ansøgt byggeri. Ligeledes er udformning af de eksisterende bygninger uændret. Herunder ses indtegnet anlæg i hhv. godkendt projekt fra 2019 og ansøgte ændring af projekt (baseret på byggetegning).

Anlæg i godkendt projekt af 2019

Anlæg i forligende ansøgt projekt

Der er således ingen ændring i bygningsmassen i forhold til det godkendte projekt. Der sker en mindre ændring i den indvendige sektionering i staldene, som er redegjort for under afsnit 2.1.1.

I det godkendte projekt fra 2019 er der vilkår til en teltoverdækning af "1: Gyllebeholder". I dette projekt er det en forudsætning af også "2: Gyllebeholder" udstyres med fast teltoverdækning.

Projektet (staldanlæg og gylletanke) er ikke i konflikt med retningslinjerne for kommuneplanen. Ejendommen er beliggende i område uden særlige udpegninger herunder værdifuldt landskab; værdifuldt kulturmiljø; geologisk beskyttelses- eller interesseområde; større uforstyrret landskab; Skovrejsnings område; Økologisk forbindelser. Øst for anlægget er der område med økologisk forbindelse.

En teltoverdækning på "2: Gyllebeholder", som er placeret umiddelbart ved den anden gyllebeholder der også skal udstyres med teltoverdækning, vil ikke påvirke negativt på landskabet. Fra Vivsøvej vil det ikke være muligt at se teltoverdækningen, da totalhøjden inkl. tank er ca. 6,5 meter (4,5 meter til telt og 2 meter tank væg) og tanken er placeret bag staldbygningerne. Derudover er anlægget placeret lavt i forhold til terrænet ud mod Vivsøvej. Fra de andre sider er det bebygget areal inkl. gylletanke omgivet af læhegn og mindre områder med skovbevoksning.

Vurdering

Det vurderes at en teltoverdækning på den anden gylletank nord for staldanlægget ikke vil have indflydelse på landskabet, at teltoverdækningens højde og omfang er lille i forhold til det eksisterende anlæg. Derudover er der mange læhegn og træbevoksninger i området, som skjuler og bryder bygningsmassen op.

Derudover er en teltoverdækning ikke i konflikt med udpegninger i området.

5.2. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)

Ingen ændring i forhold til det godkendte projekt.

6. Ammoniakemission

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 29 skal der vurderes på ammoniakbidrag til kategori 3 natur og potentielt ammoniakfølsomme skove såfremt merbelastningen er over 1 kg N. I forhold til kategori 1 og 2 natur må ammoniakbidraget ikke overstige det i loven fastsat totaldepositionsniveau (det samlede bidrag på naturpunktet fra anlægget) i hhv. §§26 og 27. Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

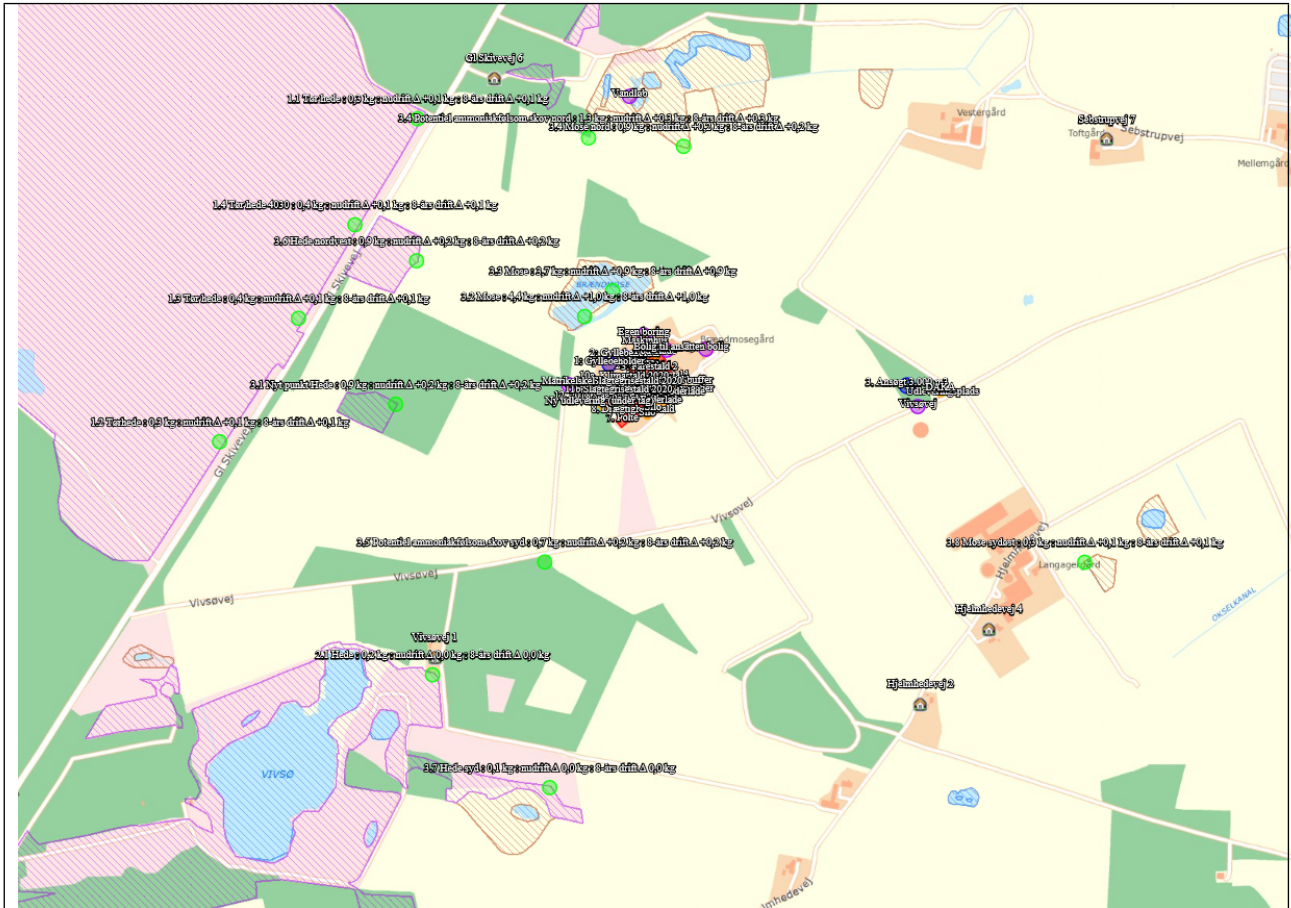
Samlet resultat af ammoniakberegninger 		
Samlet emission: 6492,6 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 1459,2 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 146,2 (kg NH ₃ -N/år)

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Det ansøgte projekt bidrager med en ændret ammoniakemission på 1.459 kg N. Den primære ændringen skyldes at 8-års drift er uden staldanlæg 10; 11 og 12.

6.1.1. Ammoniakdeposition til naturområder

Nærmeste beskyttede naturområder ses på nedenstående figur.

Kort over nærmeste naturområder (fra husdyrgodkendelse.dk). Øvrige afsatte naturpunkter kan ses i ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk.

Den totale ammoniakdeposition samt merdepositionen i forhold til nudriften og i forhold til driften for 8 år siden på de afsatte naturpunkter ses i nedenstående tabel. For øvrige detaljer om ammoniakdeposition, se ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3.1 Nyt punkt Hede	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,0	0,9
3.2 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,0	0,0	4,4
3.3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,9	0,1	3,7
3.4 Mose nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,0	0,9
1.1 Tør hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,3
1.2 Tørhede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,3
1.3 Tør hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,4
3.4 Potentiel ammoniakfølsom skov nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,0	1,3
3.5 Potentiel ammoniakfølsom skov syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,0	0,7
3.6 Hede nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,0	0,9
3.7 Hede syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
3.8 Mose sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,3
2.1 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
1.4 Tør hede 4030	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,4

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kategori 1 natur

Nærmeste habitatudpegning ligger øst for anlægget ved Gl. Skivevej og fortsætter mod nord. Udpegningen er EF-habitatområde nummer 41; "Hjelm Hede, Flynder sø og Stubbergård Sø"; i en afstand af 650 meter fra anlægget. Der er en målbar belastning af ammoniak ved den nærmeste kategori 1 natur som er naturtype 4030 "Tør hede" indenfor habitatgrænsen. Der er lavet beregning på ammoniakbidraget på fire punkter langs kanten af naturtypen. Den højeste totalbelastning er 0,4 kg N.

Ejendommens placering i forhold til kategori 1 natur.

I loven er der opsat retningslinjer for hvornår ammoniakdeposition på kategori 1 natur skal skærpes. Retningslinjerne er baseret på størrelsen af andre husdyrbrug målt i ammoniakfordampning og afstanden fra husdyrbruget til de konkrete naturpunkter. Ud over produktionen på Vivsøvej 4 er der kun en husdyrproduktion på Hjelmhedevej 6, som kan være relevant i forhold til kumulation. Fra denne ejendom er der en ammoniakfordampning på knap 4.500 kg N. Fra Hjelmhedevej 6 til Natura 2000 området er der ca. 1,5 km. Ejendommen skal ikke indgå i en kumulationsbetragtning, da forudsætningen er, at en produktion med en fordampning på under 5.000 kg N skal være placeret indenfor 1 km af det naturpunkt hvortil der regnes ammoniakbidrag. I dette tilfælde er afstanden 1,5 km.

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §26 stk. 1 og 2 skal der således ikke kumuleres med andre landbrug og totalbelastningen af ammoniak på Kategori 1 natur må derfor være op til 0,7 kg N. Den aktuelle ammoniakbelastning på 0,4 kg N, hvilket er uændret i forhold til godkendelsen givet den 11. juni 2019, og det er indenfor det acceptable niveau. Afskæringskriteriet er derfor overholdt.

Kategori 2 natur

Nærmeste udpeget kategori 2 natur ligger ca. 700 meter syd for anlægget ved Vivsø. Totalbelastningen af ammoniak på dette punkt er 0,2 kg N.

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §27 må totalbelastningen være op til 1 kg N.

Afskæringskriteriet er derfor overholdt.

Kategori 3 natur

Omkring anlægget er der få områder med kategori 3 natur med mose, hede og potentiel ammoniakfølsom skov. Der er beregnet på de nærmeste udpegninger omkring anlægget. Der er et område med udpeget kategori 3 natur (mose) hvor merbidraget overstiger 1 kg N, når vilkår til ammoniakreduktion er stillet ud fra BAT. Punktet ligger 100 meter nord for anlægget og kaldes Brændmose.

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3-natur. Kravet kan dog ikke være under 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Ammoniakbidraget til mosen er forholdsvis højt grundet den korte afstand mellem anlægget og mosen. Det er af Holstebro Kommune vurderet at merbelastningen skal nedbringes til maksi-

malt 1 kg N i punkt 3.2 og 3.3 i henhold til § 29. Denne ansøgning er derfor tilpasset med yderligere krav til ammoniakreduktion for at overholde dette vilkår.

De resterende punkter med kategori 3 natur hvortil der er lavet beregninger bliver belastet med op til 0,3 kg N yderligere og der er kun tre udpegninger hvor totaldepositionen er over 1 kg N.

Der er ansøgt om tiltag til yderligere reduktion af ammoniak ud over BAT-niveauet for at minimere ammoniakbidraget på punkt 3.2 og 3.3 til maksimalt 1 kg N i merbidrag.

I denne ansøgning bliver den biologiske luftrensning i stald 7 ud over de 6 % effekt og hele luftrensningen i staldafsnit 8 således et krav i forhold til den maksimale merdeposition på mosen lige nord for anlægget.

Reduktion af ammoniak ned til maksimalt 1 kg N i merbidrag på kategori 3 natur opfyldes ved:

- 1) Biologisk luftrensning i staldafsnit 7 med 77 % reduktion
- 2) Biologisk luftrensning i staldafsnit 8 med 82 % reduktion
- 3) Gyllekøling i staldafsnit 10; 11 og 12 med 26 %
- 4) delvis fast gulv i de nye staldeafsnit 10 og 12 samt drænet gulv i staldafsnit 11 og uændret gulvtype i de eksisterende staldafsnit;
- 5) teltoverdækningen på de to eksisterende tanke ved ejendommen

Krav i henhold til BAT-niveauet er jf. afsnit 11:

- 3) delvis fast gulv i de nye staldeafsnit 10 og 12 samt drænet gulv i staldafsnit 11 og uændret gulvtype i de eksisterende staldafsnit;
- 4) Gyllekøling i staldafsnit 11a; 11b og 12 med en effekt på 23,3 %

Ammoniakemissionen fra ejendommen overholder med de ovenfor stillede vilkår lovens fastsatte bagatelgrænsen for merdeposition til kategori 3 natur i området.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

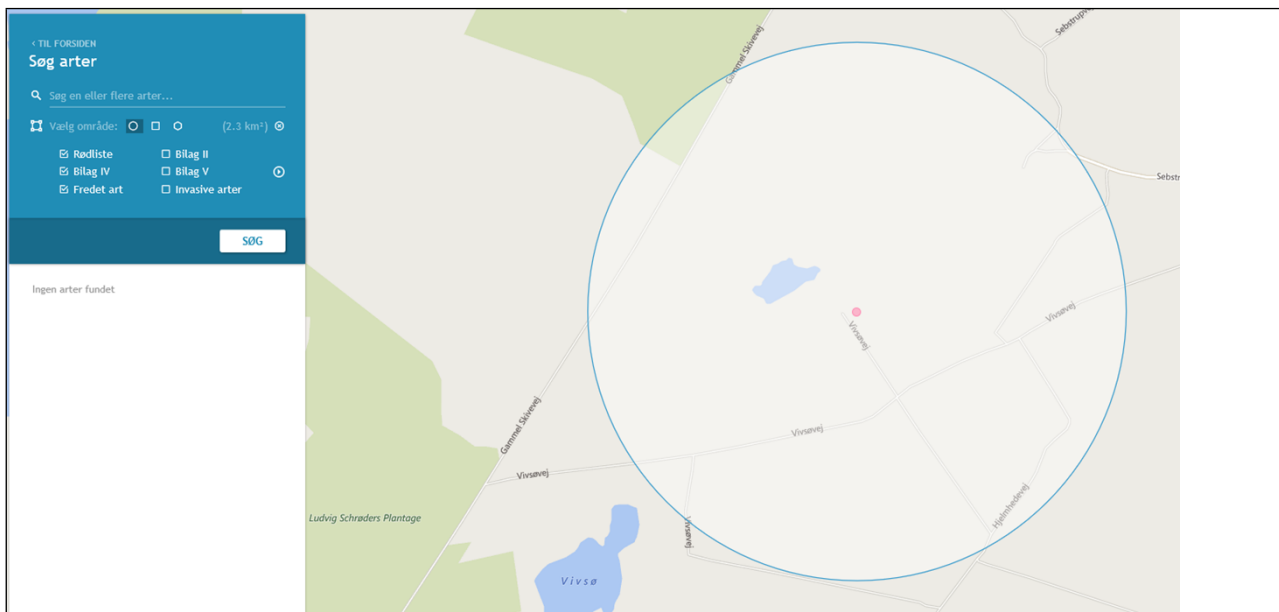
Nærmeste øvrig beskyttet natur er søer placeret i tilknytning til kategori 3 natur eller i længere afstand fra anlægget end kategori 3 natur. Der er derfor ikke regnet specifik på øvrige naturpunkter, da merdepositionen i disse punkter ikke vil overstige 1,0 kg N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger.

Bilag IV-arter

Der er i området ved Flynder Sø registreret rede med unger af fiskeørn som er en rødlisteart. Projektet udgør ingen direkte trussel mod bestanden af fiskeørn eller dens levesteder.

I Brændmose er der ifølge kommunen registreret stor vandsalamander og spidssnudet frø, men det fremkommer ikke af offentliggjorte kortmateriale eller registreringer, jf. nedenstående figur.

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk i en radius af ca. 800 m fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgningen på fund af bilag IV-arter i en radius af 800 m fra ejendommen (kort fra naturdata.dk).

Vurdering

Projektet bidrager til en øget ammoniakemission fra anlægget. Totalbelastningerne på kategori 1 og 2 er under krav til totaldeposition. Merbelastningen på kategori 3 natur er op til 1 kg N ved mosen lige nord for anlægget. I de andre kategori 3 punkter er merbelastningen 0,3 kg N eller derunder.

Projektet vurderes ikke at påvirke de omkringliggende vejledende beskyttede naturområder i væsentlig grad hverken alene eller i sammenhæng med andre planer og projekter.

Afskæringskriterierne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bliver overholdt for alle punkter. Da afskæringskriterierne bliver overholdt for alle naturpunkter, vurderes det at projektet hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil påvirke kategori 1, 2 eller 3 negativt, eller have en væsentlig negativ indvirkning på øvrig nærtliggende § 3 natur. Projektet omfatter en mindre ændring af det allerede godkendte projekt. Bygningsmassen er således allerede vurderet ikke at have negative konsekvenser for bilag IV arter.

Potentiel forekomst i området af bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da det ansøgte overholder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterier, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

7. Lugtemission

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen (tæt overdækning af mødding uden daglig tilførsel samt flydelag eller tæt overdækning af gyllebeholdere).

Lugtgeneafstanden fra anlægget er den afstand som skal holdes til boliger og er differentieret i forhold til boliger placeret i landzonen, i samlet bebyggelse og i byzonen. Lugtgeneafstanden fra anlægget er ændret fra 399 meter til 434 meter i forhold til nabobeboelser; 794 meter til 848 meter til samlet bebyggelse og fra 1.130 meter til 1.148 meter til byzone.

Den øget lugtgeneafstand skyldes overvejende at dele af anlægget ændres fra delvis fast gulv til drænet gulv med spalter.

Nærmeste nabo ligger 695 m syd for anlægget (Vivsøvej 1). Kravet på mere end 434 meter er dermed overholdt.

Nærmeste samlet bebyggelse er Tingvej 14 i Mogenstrup, hvortil der er 2,5 km. Kravet på mere end 848 meter er dermed overholdt.

Byzonen til Sevel ligger i 3,9 km afstand fra anlægget. Kravet på mere end 1.148 meter er dermed overholdt.

Kumulation til naboer

Der er ikke andre husdyrbrug over 750 kg N i ammoniakfordampning inden for 100 m fra nærmeste enkeltbolig. Der er ikke regnet på kumulation i forhold til Hjelmhedevej 4, da afstanden til Hjelmhedevej 4 fra lugtcentrum af Hjelmhedevej 6 skal være under 100 meter for at der er krav om kumulation.

Der er ikke andre husdyrbrug over 750 kg N i ammoniakfordampning inden for 300 m fra nærmeste samlede bebyggelse.

Indenfor 300 meter af byzoneudpegningen er der placeret et landbrug (Søgårdvej 15), som antages at skulle indgå i kumulation, da der er over 750 kg N i fordampning fra husdyrproduktionen på Søgårdvej 15. Lugtgeneafstanden til byzone øges derfor med 10 % fra Vivsøvej 4. Det har dog ingen betydning, da den fysiske afstand langt overstiger geneafstanden.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 GI Skivevej 6	0	NY	433,8	433,8	695,7	Ja
 Hjelmhedevej 2	0	NY	433,8	347	875,3	Ja
 Hjelmhedevej 4	1	NY	433,8	387,5	880,5	Ja
 Sebstrupvej 7	0	NY	433,8	433,8	1092,1	Ja
 Vivsøvej 1	0	NY	433,8	347	690,1	Ja
 Tingvej 14	0	NY	848,3	848,3	2506,1	Ja
 Sevel By, Sevel	1	NY	1098,3	1147,7	3954,8	Ja

Tabel over lugtberegninger fra husdyrgodkendelse.dk

Den vægtede gennemsnitsafstand er højere end den korrigerede geneafstand til nabobeboelse; samlet bebyggelse og byzone, så projektet lever op til lugtgenekriterierne i husdyrbrugloven.

Der har ikke tidligere været klager over lugt fra naboer.

Ventilationsafkast på anlægget er ikke defineret med placering på kort, da det er af underordnet betydning dels fordi afkastene er placeret jævnt over hele anlægget i tagfladen, som er standarden for denne type produktion, dette også gælder afkast fra luftrenseren og dels fordi afstande til nabobeboelser mv. er langt større end den fysiske lugtgeneafstand. Der er således ikke ventilationsforhold som vil kunne påvirke lugtmodellen i negativ retning.

Ansøger minimerer lugtgenerne gennem management bl.a. ved at holde orden i og omkring anlægget. Staldanlægget rengøres ofte og ventilationsafkastene rengøres efter hvert hold grise. Et rengjort ventilationsafkast yder optimalt, hvorved ventilationsluften kastet højere op (øger opblandingen af luften).

Den luft som ledes via luftrenseren vil ligeledes renses for en del af partiklerne som bidrager til lugt. Denne reduktion er ikke indregnet i lugtberegningen.

Vurdering

Det vurderes at på trods af en øget lugtemission fra den ansøgte drift vil det ikke bevirke væsentlige gener ved nabobeboelser mv. Produktionen drives i overensstemmelse med standarden for god landmandspraksis, hvor hensyn til naboer prioriteres højt. Det sker bl.a. ved renholdelse af anlægget og vask af ventilationsafkastene efter hvert hold grise. Derudover er ventilationen med multistep, således at ventilatorerne overvejende kører på 100 % drift hvilket resulterer i en større opblanding af afkastluften med den omkringliggende luft.

Ventilationsanlægget kontrolleres og rengøres jævnligt, og der er alarm ved driftsforstyrrelser eller svigt i ventilationssystemet. Dette vurderes at være BAT.

8. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

Der er ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt, da ændringen af projektet samlet set er en lille justering på det oprindelige godkendte projekt. At fordelingen mellem stieareal til smågrise og til slagtegrise rykkes lidt vil ikke ændre på det samlede projekt i negativ retning, da smågrise har en lidt mindre behov for input som skal fragtes til ejendommen.

8.1. Støj

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

8.2. Støv

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

8.3. Lys

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

8.4. Skadedyr

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

8.5. Transporter

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

8.6. Rystelser

Dette afsnit var ikke inkluderet i den oprindelige godkendelse og tilføjes derfor i dette tillæg. Driften af en svineproduktion vil ikke give anledning til rystelser. Tilsvarende vil færdsel omkring anlægget ikke bidrage til målbare rystelser, da transport både internt og eksternt foregår i materiel med lufttryksdæk.

I forbindelse med anlæg af stalden skal der afrømmes jord, dette arbejde vil give anledning til rystelser. Byggeriet skal ikke understøttes med pæle, da undergrunden er fast. Byggeriet vil således heller ikke give anledning til rystelser.

Vurdering

Det vurderes ikke at hverken den daglige drift i og omkring anlægget giver anledning til rystelser. Tilsvarende antages anlægsarbejdet i forbindelse med byggeri ikke at medføre rystelser i en grad som vil være til gene for omkringboende

9. Egenkontrol

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

10. Reststoffer, affald og naturressourcer

Der sket ingen væsentlig ændring i produktionen i forhold til det allerede godkendte. Derfor vil der ligeledes ikke være en væsentlig ændring i in- og output fra anlægget som skyldes produktionen.

10.1. Døde dyr

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

10.2. Affald

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

10.3. Olie- og kemikalieforbrug

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

Der vil grundet yderligere teltoverdækning kunne reduceres lidt på transport med husdyrgødning, da mængden vil reduceres ved reduceret mængde regnvand i lagertankene.

10.4. Energiforbrug

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

BAT-Energi

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt. Energiforbruget til gyllekøling vil blive mindre, da krav til tvangskøling (drift uden der er et varmebehov) reduceres. Denne reduktion er sket i kraft af at der også opsættes en teltoverdækning på den anden gylletank ved ejendommen. Denne teltoverdækning vil reducere transport med husdyrgødning og dermed også olieforbruget ved udbringning af husdyrgødning.

10.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

Spildevand

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

BAT-Vand

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

11. BAT-ammoniakemission

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Der har på ejendommen været en griseproduktion siden midt i 1990'erne, som løbende er udvidet. Ammoniakbidraget fra den ansøgte produktion er ikke væsentligt højere end bidraget historisk har været, da optimering af foderforbrug og generelle effektivitetsforbedringer i svineproduktioner i de senere år har reduceret ammoniakemissionen væsentligt.

Beregning af BAT for ammoniak er i eksisterende godkendelse udregnet til 7.516 kg N. BAT-beregningen kan ses i ansøgningskemaet for tidligere godkendelse eller i scenarieberegning i skema 216692.

Dette tillæg ændrer ved staldafsnit 10 a og b; 11 a og b samt 12, da der sker en lille justering af kvadratmeter produktionsareal samt ændring i staldgulv. Derudover søges der ikke om "alle svin" i staldafsnit 12, men om smågrise og slagtegrise.

Det betyder, at det allerede udregnet BAT-niveau for staldafsnit 1 til 9 a er uændret i forhold til Godkendelse 2019. Tilsvarende er BAT-niveauet for de tre gylletanke uændret.

BAT-niveauet i staldafsnit 10 a og b; 11 a og b samt 12 ændres fra 2.163 til 2.363 kg N. Denne ændring skyldes primært at dyretypen i staldafsnit 12 ændres fra "alle svin" til "smågrise og slagtesvin" hvilket påvirker emission pr produktionsareal fra 1,27 til 1,62 kg N svarende til 188 kg N i ændret BAT-niveau på 537 kvadratmeter.

I staldafsnit 10 a og b samt 11 a og b skyldes ændringen en justering i produktionsarealet. Ændringen af gulvprofil i stald 11 a og b ændrer ikke på BAT-niveauet, men øger kravet til re duktion ved teknik, når der vælges drænet gulv og spalter.

Forudsætning for BAT-beregning	Projekt	Dyretype	Produktionsareal m ²	Gulvprofil	BAT-forudsætning	BAT-niveau Pr staldafsnit og (pr arealenhed)
Stald 10 a og b	Tillæg	Smågrise	497	Delvis spaltegulv	Nyt staldafsnit	289 (0,58)
	Godkendelse 2019	Smågrise	480	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	278 (0,58)
Stald 11 a og b	Tillæg	slagtegrise	743	Drænet gulv og spalter	Nyt staldafsnit	1204 (1,62)
	Godkendelse 2019	Smågrise og slagtegris	669	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	1084 (1,62)
Stald 12	Tillæg	Smågrise og slagtegris	537	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	870 (1,62)
	Godkendelse 2019	Alle svin	631	25-50 % fast gulv	Nyt staldafsnit	801 (1,27)

Tabel over forudsætning for beregning af BAT for de staldafsnit, hvor der sker en ændring, samt grundlag for beregningen i Godkendelse 2019.

Den samlede BAT-beregning for dette projekt er 7.715 kg N, hvilket dermed afviger med 199 kg N i forhold til det tidligere projekt.

Ansøgerscenarie (215655) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6947	769	7715
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6945	769	7714
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-niveauet for ammoniak opfyldes ved valg af

- 3) delvis fast gulv i de nye staldeafsnit 10 og 12 samt drænet gulv i staldafsnit 11 og uændret gulvtype i de eksisterende staldafsnit;
- 4) Gyllekøling i staldafsnit 11a; 11b og 12 med en effekt på 23,3 %

Ved de ovenstående valgte tiltag opfyldes BAT for tillæg jf. scenarieberegning 215656.

BAT-niveauet i Godkendelse 2019 er beregnet ud fra nedenstående data:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? 1				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1: Klima	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
2: Farestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
3: Farestald 2	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
4: Forsøgsstald	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,45 ^b	1,40
5: Drægtighed buffer	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
5: Drægtighed buffer	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
6: Slagtegrise og sygestier	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,02 - 1,27 ^b	1,90
7: Polte	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,40
8: Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
9: Polte ud for foderlade	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
12. 2018 slagtesvinestald	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90
9a Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
10a. Klimastald 2020	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
10b. Klimastald 2020	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
11a Slagtegrise-stald 2020	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	2,30
11b Slagtegrise-stald 2020	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	2,30

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

Yderligere vilkår til reduktion af ammoniak skyldes krav i forhold til merdeposition til kategori 3 natur.

Vilkår til BAT vil først skulle opfyldes ved ibrugtagning af de nye staldafsnit til smågrise og slagtegrise.

BAT-beregningen for ansøgt produktion er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

I Danmark er BAT for valg af gulvtype i nye grisestalde delvis fast gulv. Det er baseret på at fordampningen er lavere fra stalde med fast gulv, og at den ekstra rengøring som skal ske i stier med fast gulv, ikke prismæssigt overstiger 40 til 100 kg pr kg N.

I eksisterende stalde er BAT den gulvtype der forefindes BAT uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes at omkostningen for at ændre gulvet ikke står mål med miljøeffekten, da kummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok at lukke spalteaåbningen).

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

Ejendommen skal leve op til BAT-krav for ammoniak, da der er en ammoniakfordampning på over 750 kg NH₃-N/år.

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget. De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Det ansøgte overholder BAT-krav for ammoniakemissionen. Det vurderes derfor det at ansøgte lever op til kravet om anvendelse af bedst tilgængelige teknologi for ammoniakemissionen.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

12. Grænseoverskridende virkninger

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

13. Risici for større ulykker eller katastrofer

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

14. Påvirkning af jordarealer og jordbund

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

15. Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

16. Alternative løsninger

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

17. Management

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

18. Ophør af IE-husdyrbruget

Ingen væsentlig ændring i forhold til det godkendte projekt.

